

Proloog

mei 1986

Het gekrijs van de baby was oorverdovend. Ze lag op haar rug in de box, de vuistjes gebald in machteloze woede. Haar hoofdje rood aangelopen van het vele huilen, want baby Michelle deed weinig anders.

Moeder Jolanda zat op de bank, niet in staat om zich te bewegen. Zoals ze eigenlijk al dagenlang op de bank zat en daar alleen vanaf kwam om de baby te voeden. Een baby die overduidelijk niet blij was met haar als moeder. Zelf had ze al vrij snel na de geboorte van Michelle het idee gehad, dat het kind haar niet wilde. Toch had ze keurig gedaan wat de boekjes haar opdroegen: de baby op tijd haar voeding gegeven en een schone luier omgedaan. Hoewel Michelle al drie maanden oud was, had ze nog nooit naar Jolanda gelachen. Wel naar de bloemen op de vensterbank of de pluchen kat aan het voeteneind van haar bedje. Als ze al lachte, want meestal vulde haar gekmakende gekrijs de ruimte. In het begin rende Jolanda bij elk huiltje naar boven. Urenlang wiegde ze de baby in haar armen, maar wat ze ook deed; het hielp allemaal niets. Michelles gehuil was haast teveel voor Jolanda's gevoelige oren. Wanneer ze echt wanhopig was, liep ze met het kind naar buurvrouw Anneke. Vreemd genoeg wist deze de baby vaak wel rustig te krijgen. Anneke moedigde haar aan goed naar Michelle te kijken en te luisteren. Dan zou ze vanzelf wel leren wat de baby nodig had; of ze honger had, moe was, pijn had of alleen wat aandacht wilde. Jolanda zag en hoorde echter alleen een huilende baby. Ze wist echt niet wat ze ermee aan moest en voelde zich na verloop van tijd steeds machtelozer, omdat zij niet in staat bleek Michelle te troosten. Steeds vaker liet ze het kind aan haar lot over. Ja, ze gaf Michelle op tijd haar natje en droogje, maar legde haar daarna in bed of in de box en ging

dan op de bank televisie zitten kijken. Opruimen in huis deed ze al weken niet meer.

Jolanda had al een tijdje het gevoel dat ze bespioneerd werd. Er waren stemmen die zich in haar hoofd genesteld leken te hebben; ze scholden haar uit en hadden voortdurend kritiek op de manier waarop ze met Michelle omging. Als ze de televisie aanzette kropen de stemmen in het lichaam van de nieuwslezer en richtten zich speciaal tot haar. Wat ze zeiden klonk niet bepaald vriendelijk. “Ik zie dat jij je baby emotioneel verwaarloost”, klonk het dreigend. “Ze huilt al maandenlang omdat ze niet gelukkig is bij jou.”

“We moeten maatregelen nemen”, antwoordde een andere stem vanuit de radio. “Zo kan het niet langer. Wij gaan Michelle bevrijden van haar waardeloze moeder.”

Bang dook Jolanda in elkaar, maar de stemmen waren nog niet klaar. Ze scholden haar uit en vroegen haar of ze wel wist wat de gevolgen van emotionele verwaarlozing kunnen zijn. Jolanda wist als geen ander wat dat was. Als kind had ze nooit een liefdevolle verzorging gehad. Ze werd mishandeld door haar altijd dronken ouders en door de kinderbescherming uit huis geplaatst. Ze groeide op in diverse tehuizen en moest vanwege haar ‘moeilijke gedrag’ regelmatig verhuizen. Door de jaren heen was Jolanda enorm gepest, vrienden heeft ze nooit gehad. Toen ze eenmaal de leeftijd had waarop ze zelf haar beslissingen mocht nemen, had ze een kamer gezocht en was ze psychologie gaan studeren. Nog tijdens haar studie was ze echter ‘doorgedraaid’, waarna ze vele jaren als patiënt in diverse psychiatrische inrichtingen had doorgebracht. Veel therapeuten hadden de schuld gezocht in haar liefdeloze jeugd. Ze constateerden dat Jolanda zich niet goed kon hechten omdat ze zwaar beschadigd was. Vriendinnen had ze niet, mannen hield ze op afstand. Ze mochten haar seksuele behoeften bevredigen, maar zodra één van hen een relatie met haar wilde, kapte ze het af. Totdat ze twee jaar geleden Ruud ontmoette. Voor het eerst in haar

leven voelde ze echte vriendschap voor een man; ze kregen een relatie en Jolanda raakte zwanger. Niet helemaal gepland, maar Ruud en zij waren er dolgelukkig mee. Ze gingen samenwonen, maakten de babykamer in orde en fantaseerden over hun toekomstige baby. Net als veel jonge ouders doen.

In november 1985 sloeg het noodlot toe. Ruud werd tijdens het fietsen geschept door een dronken automobilist en was op slag dood. Jolanda zou een alleenstaande moeder worden. Michelles geboorte op 21 februari 1986 was dus geen blijde gebeurtenis. De eerste tijd kreeg Jolanda kraamhulp en werd ze bijgestaan door buurvrouw Anneke. Buiten haar oudere broer had ze geen familie. Jolanda had gehoopt in Michelle iets terug te vinden van Ruud, iets van zijn vrolijke karakter, zijn afhankelijkheid, zodat ze Ruud nog een beetje bij zich zou voelen als ze naar hun baby keek. Michelle leek echter in niets op haar vader, zelfs uiterlijk niet. De verzorging viel haar zwaar. Zeker omdat Michelle maar huilde en huilde en huilde...

Wanneer waren de stemmen begonnen haar toe te spreken? Jolanda kon het niet zeggen. Hoewel Anneke regelmatig even binnen kwam lopen, was Jolanda het grootste deel van de dag alleen met de baby en de stemmen. Die hadden zich verborgen in de tv en de radio en vertelden haar dat het slecht zou aflopen met Michelle. Ze wezen Jolanda erop dat zij geen wezenlijk contact had met haar baby, dat het kind zich ongelukkig voelde en dat een jeugd als de hare onontkoombaar was voor de kleine meid. Het zou slechts een kwestie van tijd zijn, voordat 'boze mannen' de baby naar een kindertehuis zouden brengen. Daar zou het kind verwaarloosd worden en aan haar lot worden overgelaten.

"Je ziet toch hoe ongelukkig je kind is", kwam een stem uit de televisie. "Jij bent de enige die Michelle kan helpen." En 'helpen' betekende in dit geval: het babybadje vullen, het kind erin leggen en weggaan zodat de stemmen Michelle konden 'begeleiden' naar de hemel, waar Ruud al op haar wachtte. Bij haar vader was geen pijn en verdriet. Daar zou Michelle

nooit meer hoeven te huilen. Jolanda wist dat Michelle eerst zou moeten verdrinken voordat ze haar vader kon begroeten. Ondanks het feit dat ze enorm vermoeid was en murw geslagen door het vele gehuil, kon ze haar kindje niet zomaar vermoorden.

De stemmen waren het hier niet mee eens. Ze schreeuwden haar toe vanuit de tv en de radio. Ze vertelden haar dat Michelle haar haatte, dat ze huilde omdat ze naar haar vader toe wilde. Ten einde raad pakte Jolanda baby Michelle uit de box. Ze moest toch een keer stoppen? Haar moeder hield toch ook van haar? Meteen voelde ze dat het lijfje zich spande toen ze Michelle tegen zich aandrukte. “Ze moet je niet”, krijste een stem uit de radio. “Je bent een waardeloze moeder. Laat haar naar Ruud toegaan, egoïstisch krenge!”

Verward keek Jolanda naar het rood aangelopen gezichtje van Michelle. Snel legde ze de baby terug in de box. Haar gehuil klonk zo hard dat Jolanda begon te gillen. Domweg te gillen, met de handen voor de oren. Ze wilde het gehuil niet meer horen. Ze zette de tv en de radio uit, maar de stemmen bleven tegen haar schreeuwen. Samen met het gekrijs van Michelle was de herrie oorverdovend. Buurvrouw Anneke kwam binnen door de achterdeur die altijd open was. “Gaat het wel helemaal goed hier?”

“Kun je niet kloppen voordat je binnenkomt”, schreeuwde Jolanda. “Ik zit tv te kijken.”

“Ik meende dat ik je hoorde gillen?”

“Wat dacht je van Michelle?” zuchtte Jolanda vermoeid. “Die doet al uren niets anders.”

Anneke was al op weg naar de box.

“Blijf van mijn kind af! Kun je me niet even met rust laten!?” Jolanda gilte nu om boven het gekrijs uit te komen. “Ik red me wel en wil alleen zijn. Als je me echt wilt helpen rot je nu op.”

Anneke aarzelde. “Eruit!” krijste Jolanda. Geschrokken gaf Anneke

gehoor aan dit verzoek. “Ik kom terug”, riep ze nog voordat de deur achter haar dichtviel.

Jolanda moest even geslapen hebben, want toen ze haar ogen opendeed was het stil. Michelle sliep in de box, haar vuistjes eindelijk ontspannen.

“Jolanda.”

Een zachte stem riep haar naam. “Ruud, ben jij het?”

“Ja lieveling, ik ben gekomen om je te helpen.”

Jolanda drukte de tv aan en zag het gezicht van Ruud op het beeldscherm.

“Ik ben vanuit de hemel gekomen, om je te vragen of je Michelle bij mij wilt brengen. Je geloofde het misschien niet, toen de stemmen je zo toeschreeuwden, maar nu ben ik zelf gekomen om je te helpen, de stap te zetten. Hier is alles goed, bij jou op aarde zal Michelle alleen maar blijven huilen. Uit liefde voor haar moet je deze stap zetten, Jolanda.”

Plotseling kreeg Jolanda het gevoel dat het zo moest zijn. Een rust die ze lang niet gekend had, daalde op haar neer. Ruuds gezicht keek haar liefdevol aan, door de televisie heen. “Je kunt het”, zei hij. Met haar hoofd tegen de televisie gedrukt huilden ze samen. Op het klokje dat naast de tv stond zag ze dat het half één was. Etenstijd voor Michelle, maar dat was van weinig belang meer. Ze trok de overgordijnen open en staarde recht in de zon. Buurman Henk was in de tuin aan het werk en zwaaide. Het was een zonnige lentedag. Een volmaakte dag om Michelle naar Ruud toe te sturen. Het was maandag 26 mei 1986.

“Ik voel dat het niet goed gaat hiernaast”, zei Anneke, terwijl ze Henk een zak tuinaarde aangaf. Ze had juist de kinderen naar school gebracht en had het plan haar man te helpen in de tuin. Ze voelde zich echter in toenemende mate onrustig. Zo verward als ze Jolanda die morgen had aangetroffen, had ze haar nog nooit gezien. “Ze zei dat ze tv zat te kijken, maar de televisie stond niet eens aan”, zei ze tegen Henk. “Ik meende dat ik haar hoorde gillen, dus ben ik gaan kijken. Jolanda zat op de bank, te

praten tegen de tv. En haar huis wordt met de dag rommeliger. Toen ik haar vroeg wat er aan de hand was, stuurde ze me weg. Het zit me niet lekker.”

“Waarom ga je niet even kijken?”

“Ze was zo boos vanmorgen...”

“Ga toch maar even, nu heb je ook geen rust.”

Toen Anneke het huis naderde was het stil. Gelukkig zat de achterdeur niet op slot.

Ze liep de huiskamer in: “Jolanda, waar ben je?”

De bank was leeg, maar plotseling hoorde ze iets. In het hoekje achter de tv zat Jolanda in foetushouding op de grond. “Ga... naar... Ruud,” prevelde ze, “hemel is mooi...”

In twee stappen was Anneke bij haar. Iets in haar zei dat er iets vreselijks gebeurd moest zijn. “Waar is Michelle?”, vroeg ze ademloos.

“Michelle?”, echode Jolanda, terwijl ze met haar bovenlichaam heen en weer wiegde: “In de hemel bij Ruud...”

“Waar?!”

“Boven... in bad.”

Meer woorden had Anneke niet nodig. Met twee treden tegelijk nam ze de trap naar boven. Door de open badkamerdeur zag ze het badje, met daarin het slappe lichaampje van Michelle. Hoe lang had ze daar al gelegen? Als verpleegkundige wist ze dat vier tot zes minuten onder water fataal kon zijn. Was het kind al dood, of alleen bewusteloos?

Tijd om te denken was er niet. Ze griste het babylichaampje uit het bad, schreeuwde door het open raam naar Henk dat hij onmiddellijk een ambulance moest bellen en begon het kind te reanimeren.

Met twee toppen van vingers drukte ze op Michelles borstbeen, daarbij haar hoofdje met de andere hand ondersteunend. Na vijf keer blies ze rustig wat lucht in het mondje. “Kom op Michelle”, bad ze in stilte, zonder te stoppen met reanimeren. Het leek een eeuwigheid te duren, maar net toen

Anneke geconcludeerd had, dat ze waarschijnlijk te laat was gekomen, begon het kind zelfstandig te ademen. Op dat moment werd de deur open gegooid en nam een hulpverlener het van haar over. Hij onderzocht de baby en zei haar dat het kind leefde en zelfstandig ademhaalde.

“Bent u de moeder?”

“Ik ben de buurvrouw en was net op tijd”, antwoordde Anneke, die stond te trillen op haar benen. Geëmotioneerd deed ze haar relaas. Opeens realiseerde ze zich dat Jolanda nog beneden moest zijn. Terwijl de baby werd klaargemaakt om in het ziekenhuis verder onderzocht te worden, liep Anneke samen met één van de ambulancebroeders naar beneden. Intussen arriveerden ook twee politiemannen. Kennelijk had men de politie gebeld.

Jolanda zat nog op dezelfde plek als waar Anneke haar had achtergelaten. Ze wiegde heen en weer met een gelukzalige glimlach op haar gezicht. “Wat heb je gedaan?”, riep Anneke terwijl ze haar stevig door elkaar schudde. Jolanda leek niet meer van deze wereld. Ze staaarde dwars door Anneke heen. Die vreselijke glimlach week niet van haar gezicht.

“Wie bent u mevrouw?”, vroeg één van de agenten.

“Wie bent u mevrouw?”, echode Jolanda.

“Uw baby was bijna verdronken, realiseert u zich dat wel?”, vroeg de andere agent.

Jolanda staaarde echter met een lege blik terug.

“Waarom geeft u geen antwoord mevrouw?”

“Alleen als u me vertelt wat voor weer het in de hemel is.”

“Dat mens is knettergek”, constateerde de agent verbaasd.

Als antwoord daarop begon Jolanda schaterend te lachen. Het was de lach van een waanzinnige.